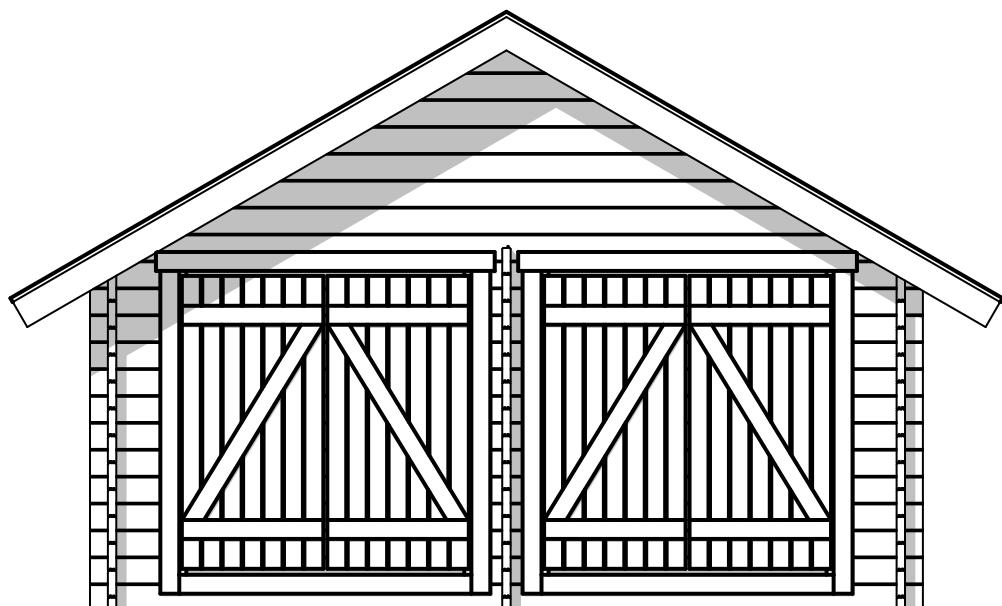

S20

FI Pystytysohje
SE Månteringsanvisning

L.P. Garden

VAJA

FI

Pystytysohje

FI Tässä ohjeessa annamme vinkkejä rakentamisen valmisteluun, ohjeita rakennuksen rakentamiseksi, sekä yleisohjeita rakennuksen käyttöön ja huoltoon.

Huolehdi, että tämä ohje on työmaalla rakentajien saatavilla.

Rakennusosat ovat valmistettu tehtaassamme korkeiden laatuvaatimusten mukaisesti. Jokainen osa on tarkistettu silmämäärisesti, mutta suosittelemme silti, että tarkistatte toimituksen huolellisesti ennen rakentamisen aloittamista. Rakennusosia, jotka ovat käytettyjä tai maalattuja, ei korvata.

Mikäli olet epävarma tai tarvitset neuvoja, ota yhteyttä LP Garden myyjääsi.

1. Puu

Puulla on kyky sitoa ja luovuttaa kosteutta ilman suhteellisen kosteuden vaihteluiden mukaan. Kosteuden vaihteluiden seurauksena puu kutistuu tai turpoaa sekä muuttaa muotoaan. Kutistuminen aiheuttaa halkeamia ja sisäiset jännitykset saattavat näkyä esimerkiksi kieroutumisena, kuperoitumisena ja syrjä/lapevääryytenä.

Puun kuivumisesta, saumojen tiivistymisestä ja kuormista johtuvat painumiset ovat otettu huomioon suunnittelussa, mutta esimerkiksi tumma, auringon lämmittämä seinä kuivuu enemmän kuin varjossa oleva tai suunnitteluarvoa (noin 245 kg/m² katolla) suurempi lumikuorma voivat aiheuttaa seinien tavanomaista suurempia painumia ja korkeuspoikkeamia.

Mikäli rakennus painuu suunniteltua enemmän, voit joutua suurentamaan ikkuna- ja oviaukkojen yläpuolista painumavaraa.

Tehtaallamme varastoituna, sateelta suojattuna, puun kosteus on noin 15...18 %. Puun kosteuden ollessa < 20 %, on se yleensä suojassa lahottajasieniltä, homeilta ja multila biologisilta tuholaisilta.

2. Varastointi työmaalla

Puutavara tulee aina varastoida kuivalle, tukevalle ja tasaiselle alustalle siten, että puutavara on vähintään 30 cm irti maasta. Ulkona varastoitava puutavara suojataan sääätä vastaan ja huolehditaan riittävästä tuuletuksesta. Kosteusolosuhteet varastoinnin aikana

ovat vastattava mahdollisimman hyvin puutavaran lopullisia kosteusolosuhteita käyttökohteessa.

TÄMÄN TAKIA ON ERITYISEN TÄRKEÄÄ HUOLEHTIA, ETTÄ PUUTAVARAN KOSTEUS EI PÄÄSE SUURESTI VAIHTELEMAAN VARASTOINNIN, KULJETUKSEN JA ASENNUKSEN AIKANA.

3. Toimitukseen liittyvät asiakirjat

Tämä ohje sisältää alapohja-, runko- ja vesikattopirustukset. Rungon seinäkuvat, tarvikelistan ja katkaisuluetteloon. Asiakirjojen mukaan on voitu lisätä myös erityisohjeita, kuten esimerkiksi vesikatteen asennusohjeet.

Tutustu asiakirjoihin huolellisesti ennen työn aloittamista.

OSA PUUTAVARASTA ON JO MÄÄRÄMITASSA, ÄLÄ SIIS SAHAA MITÄÄN, TUTUSTUMATTA ENSIN KATKAISULUETTELOON!

4. Perustukset

Pilariperustus, laattaperustus, tuulettuva tai maanvarainen sokkeliperustus, lähes mikä tahansa perustamistapa soveltuu rakennukselle. Perustamistapaa valitessa on kuitenkin syytä käÄntyä rakennusalan ammattilaisen puoleen.

Perustuksen mittatarkkuus:

Pituus ja leveys: - 5 mm, + 10 mm

Ristimitta +/- 5 mm

Yläpinnan korkeus - 5 mm, + 0 mm

ERISTÄ AINA PUUTAVARA IRTI PERUSTUKSISTA ESIMERKIKSI BITUMIKAISTALLA.

5. Asennustyö

5.1. Hirsikehikon asennus

1. Älä pystytä hirsirunkoa sateella
2. Tarkista perustusten suoruus ja ristimitta ennen asennustyön aloitusta
  - a. poista mahdolliset epÄtasaisuudet ja puhdista pinta
3. Lajittele hirret seiniÄän perustusten ympärille
4. Asenna perustusten pÄalle bitumi- tai solumuovikaista
5. Tarkista, onko toimitukseen myyty korotuskerroksia
  - a. korotuskerrosten hirret asennetaan ensimmÄisen hirsikerran puolikkaiden hirsien jälkeen
6. Asenna ensimmÄisen hirsikerran puolikkaat- ja kokonaiset hirret paikoilleen
  - a. lyö salvokset tasaisesti molemmista pÄistÄän pohjaan asti

- b. käytää lyödessä apupalikkaa, muuten hirren pontit voivat vaurioitua
- 7. Tarkista ristimitta ja vaakasuoruuus
  - a. kiilaa tarvittaessa kehikko samaan tasoon
- 8. Aloita seuraavien hirsikerrosten asentaminen
  - a. käytää puhtaita työkäsineitä, pyri siirtämään hirsia puhtaina ja kolhimatta
  - b. tarkista, että seinät nousevat suorana ja nurkat samassa tasossa
  - c. tue hirsikehikkoa aukkojen pielistä
  - d. rakomallissa aukkojen pieliin tulee korokepalat
  - e. tarkista ristimitta
  - f. kiinnitä päätyjen ylimmät hirret 5x80 ruuveilla

JOS ASENNUSTYÖ KESKEYTYY, SUOJAA PUUTAVARA SATEELTA

5.2. Ovien asennus

- 1. asenna ovet liitteen ohjeen mukaisesti, kun rakennuksen vesikatto on asennettu.
- 2. karmin kiinnitys vajan runkoon yhdellä 4,5 x 35 ruuvilla molemmilla puolin aukkoa alareunasta. Yläreunaan voi laittaa esim. puukiilat liimalla karmiin, mutta ei ruuvia (painumavara).

5.3. Kattorakenteiden asennus

- 1. Asenna kattokannattajat ja räystäspuut. Kiinnitys 5x80 puuruuveilla

FÖRRÅD

SE Monteringsanvisning

SE I den här guiden ger vi tips för att förbereda för byggnation, instruktioner för att bygga byggnaden och allmänna instruktioner för byggnadens användning och underhåll.

Se till att denna instruktion är tillgänglig för byggarna på platsen.

Byggdelarna tillverkas i vår fabrik i enlighet med höga kvalitetsstandarder. Varje del har inspekterats visuellt, men vi rekommenderar ändå att du kontrollerar leveransen noggrant innan byggstart. Byggnadsdelar som används eller målas kommer inte att ersättas.

Om du är osäker eller behöver råd, kontakta din LP Garden-återförsäljare.

1. Trä

Trä har förmågan att binda och släppa ut fukt efter fluktuationer i luftens relativa fuktighet. Som ett resultat av förändringar i luftfuktighet, krymper eller sväller träet och ändrar form. Krympning orsakar sprickor och inre spänningar kan synas som till exempel vridning, buckling och snedvridning.

Sjunkningar på grund av att träet torkar, fogar blir tätare och belastningar har beaktats i designen, men till exempel en mörk, soluppvärmd vägg torkar mer än en i skuggan eller en snölast större än planeringsvärdet (ca 245 kg/m² på taket) kan orsaka större sjunkningar av väggar och höjdavvikelse.

Om byggnaden sjunker mer än planerat kan du behöva öka utrymmet ovanför fönster- och dörröppningarna.

När virket lagras i vår fabrik, skyddad från regn, är fukthalten i träet runt 15...18%. När fukthalten i träet är <20 % är det vanligtvis skyddat från rötsvamp, mögel och andra biologiska skadedjur.

2. Lagring på byggarbetsplatsen

Virket ska alltid förvaras på en torr, stadig och plan yta så att virket är minst 30 cm från marken. Virke som lagras utomhus bör skyddas mot väder och vind och tillräcklig ventilation säkerställs. Fuktförhållandena under lagringen ska så nära som möjligt motsvara de slutliga fuktförhållandena för virket på användningsplatsen.

PÅ GRUND AV DETTA ÄR DET SÄRSKILT VIKTIGT ATT SE TILL ATT TRÄETS FUKTIGHET INTE VARIERAR MYCKET UNDER LAGRING, TRANSPORT OCH INSTALLATION.

3. Dokument relaterade till leverans

Denna instruktion inkluderar ritningar för bottenbjälklag-, stom- och vattentakritningar. Stommens väggbilder, tillbehörslista och kaplista. Till handlingarna har man kunnat även lägga till specialanvisningar, som till exempel monteringsanvisningar för vattentak.

Läs dokumenten noggrant innan arbetet påbörjas.

EN DEL AV TRÄET ÄR REDAN MÅTTANPASSAT, SÅ SÅGA INTE NÄGOT, UTAN ATT KONTROLLERA KAPLISTAN FÖRST!

4. Grunder

Plintgrund, fundament av betongplatta, ventilerat eller jordbaserad sockel grund, nästan vilken grundläggningssmetod som helst passar byggnaden. Men när du väljer en grundläggningssmetod är det värt att konsultera en professionell inom byggbranschen.

Dimensionell noggrannhet för fundamentet:

Längd och bredd: - 5 mm, + 10 mm

Kryssmått   +/- 5 mm

Topptytans höjd   - 5 mm, + 0 mm

ISOLERA ALLTID VIRKET FRÅN GRUNDEN, TILL EXEMPEL MED EN BITUMENREMSA.

5. Monteringsarbete

5.1. Montering av stockram

1. Res inte stockramen i regn
2. Kontrollera fundamentets rakhet och kryssmått innan monteringsarbetet påbörjas
  - a. ta bort eventuella ojämnheter och rengör ytan
3. Sortera stockarna vägg för vägg ovanpå fundamenten
4. Montera en bitumen- eller cellplastremsa ovanpå fundamenten
5. Kontrollera om leveransen har sålts med förhöjningslager
  - a. Stockarna för de förhöjda lagren installeras efter halvstockarna i det första stocklagret
6. Installera de halva och hela stockarna från det första timmerlagret på plats
  - a. slå knutändarna jämnt från båda ändarna till botten
  - b. använd ett hjälpblock när du slår, annars kan stockens spontar skadas
7. Kontrollera kryssmåttet och horisontalitetet
  - a. kila vid behov stommen till samma nivå
8. Börja installera nästa lager av stockar

- a. använd rena arbetshandskar, försök att flytta stockarna rena och utan att skada dem
- b. kontrollera att väggarna reser sig jämnt och att hörnen är jämna
- c. stöd stockramen i hörnen och runt öppningar
- d. i modellen med glesa väggar, sätt förhöjningsklossar vid öppningar
- e. kontrollera kryssmåttet
- f. fäst de översta ändstockar med 5x80 skruvar

OM MONTERINGSARBETET AVBRYTS, SKYDDA VIRKET FRÅN REGN

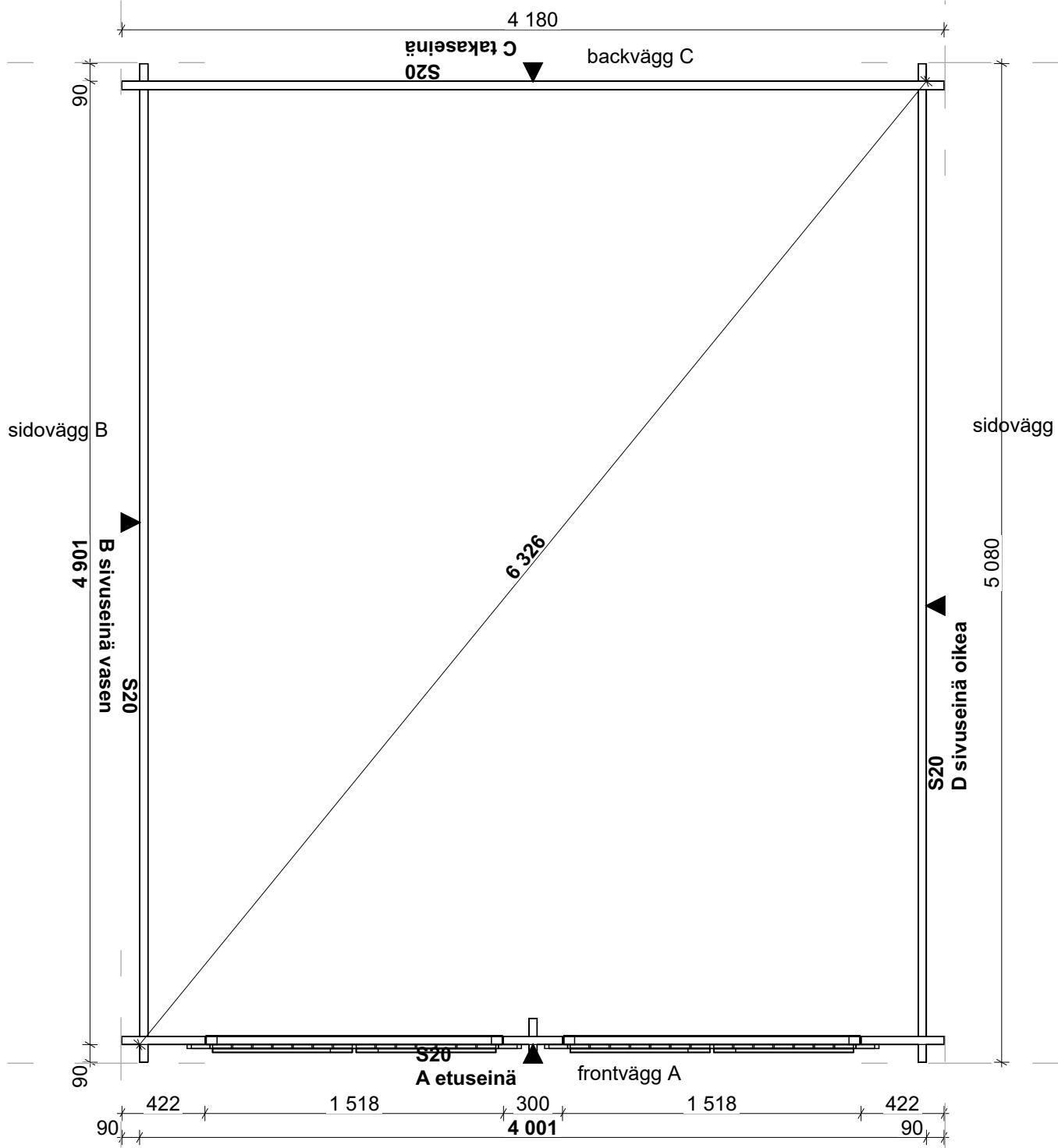
5.2. Montering av dörrar

1. Montera dörrar enligt bifogad instruktion, när byggnadens vattentak har blivit monterat.
2. Fäst karmen i förrådets stomme med en 4,5 x 35 skruv från båda sidorna av öppningens nedrekant. I övrekanten kan man sätta t.eks. träkilar fast med lim i karmen, men inga skruvar (timret sätter sig).

5.3. Montering av takkonstruktioner

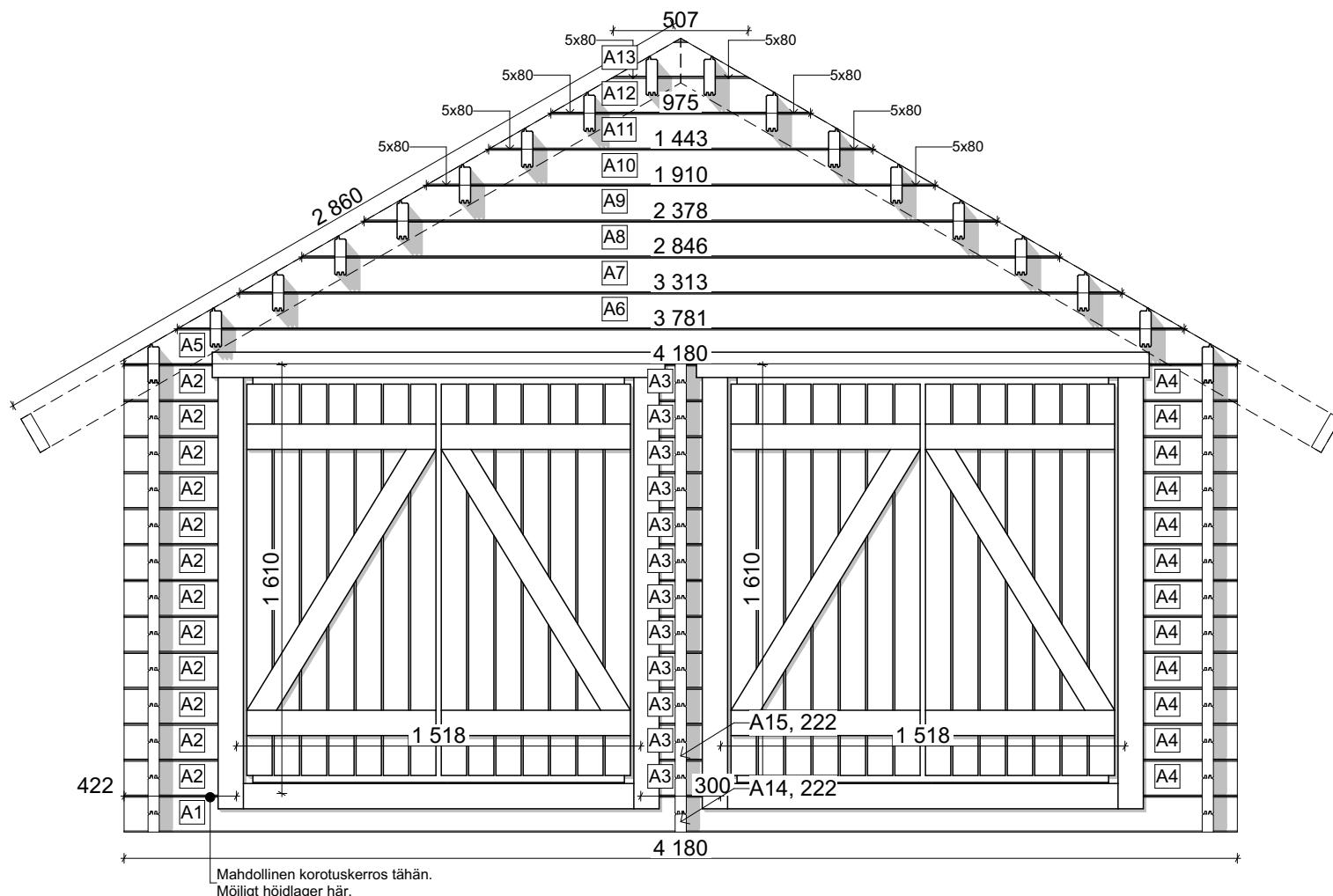
1. Montera takstöd och takfotsbrädor. Fastsättning med 5x80 träskruvar

S

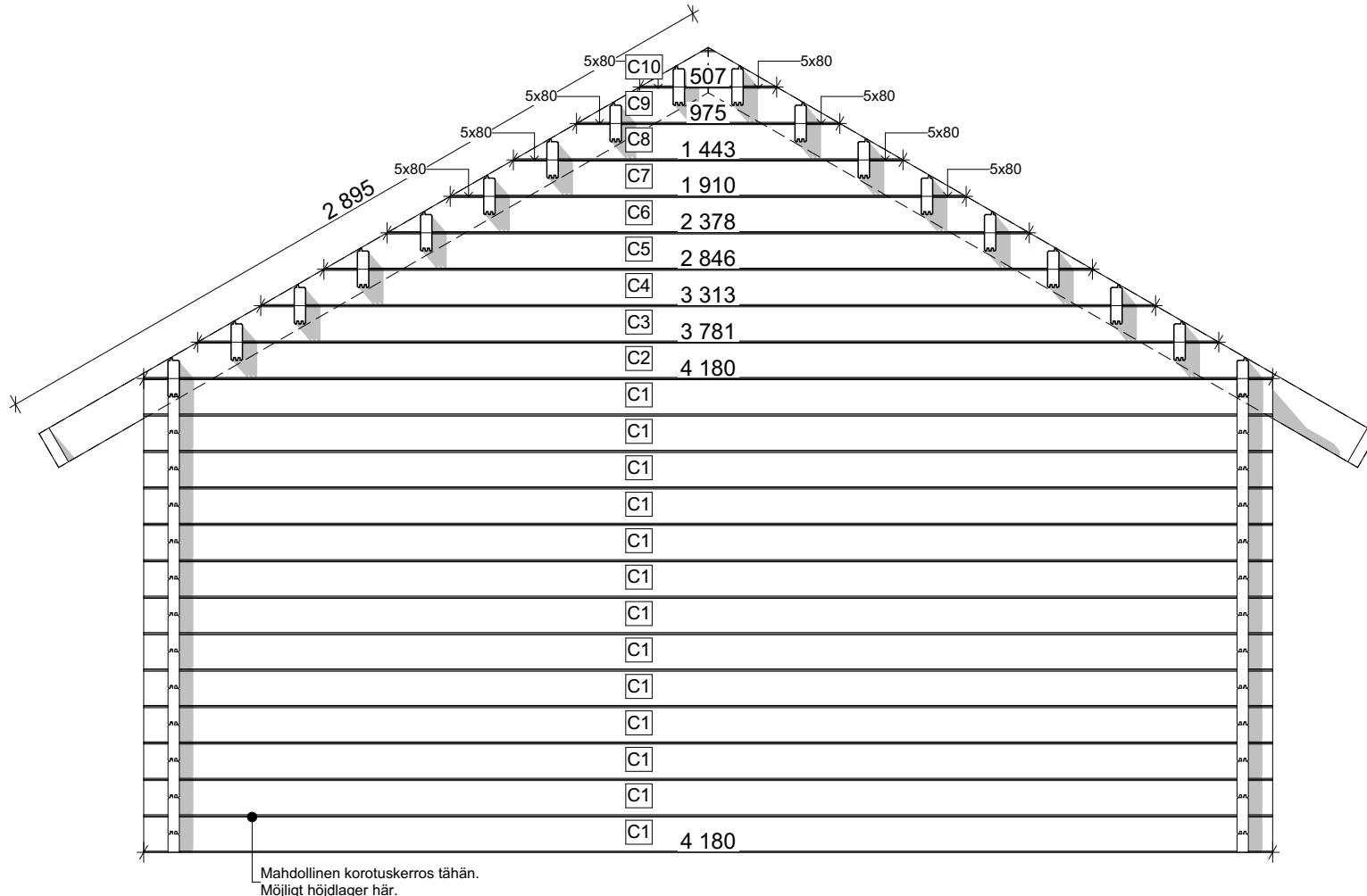

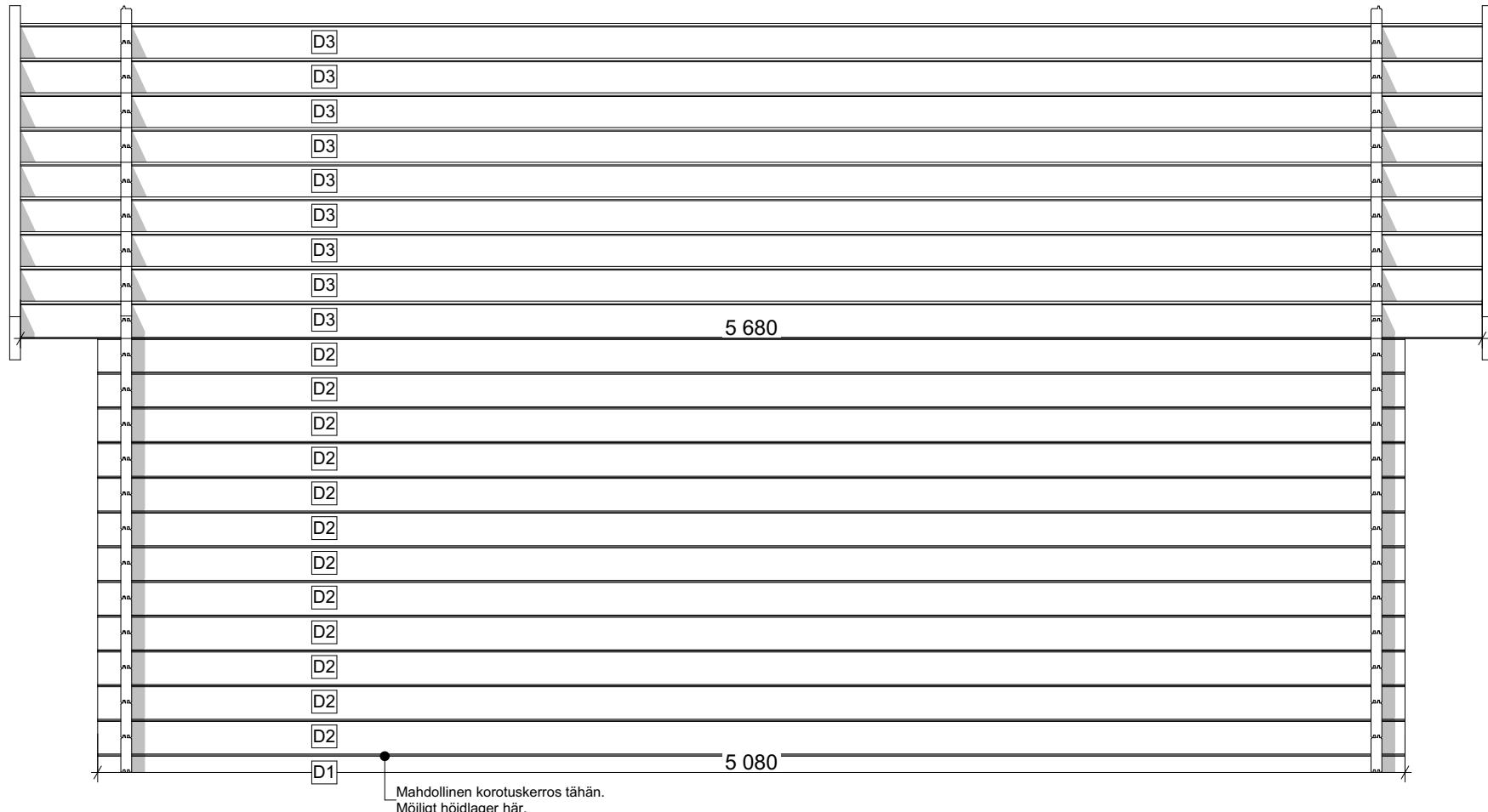
LPGarden

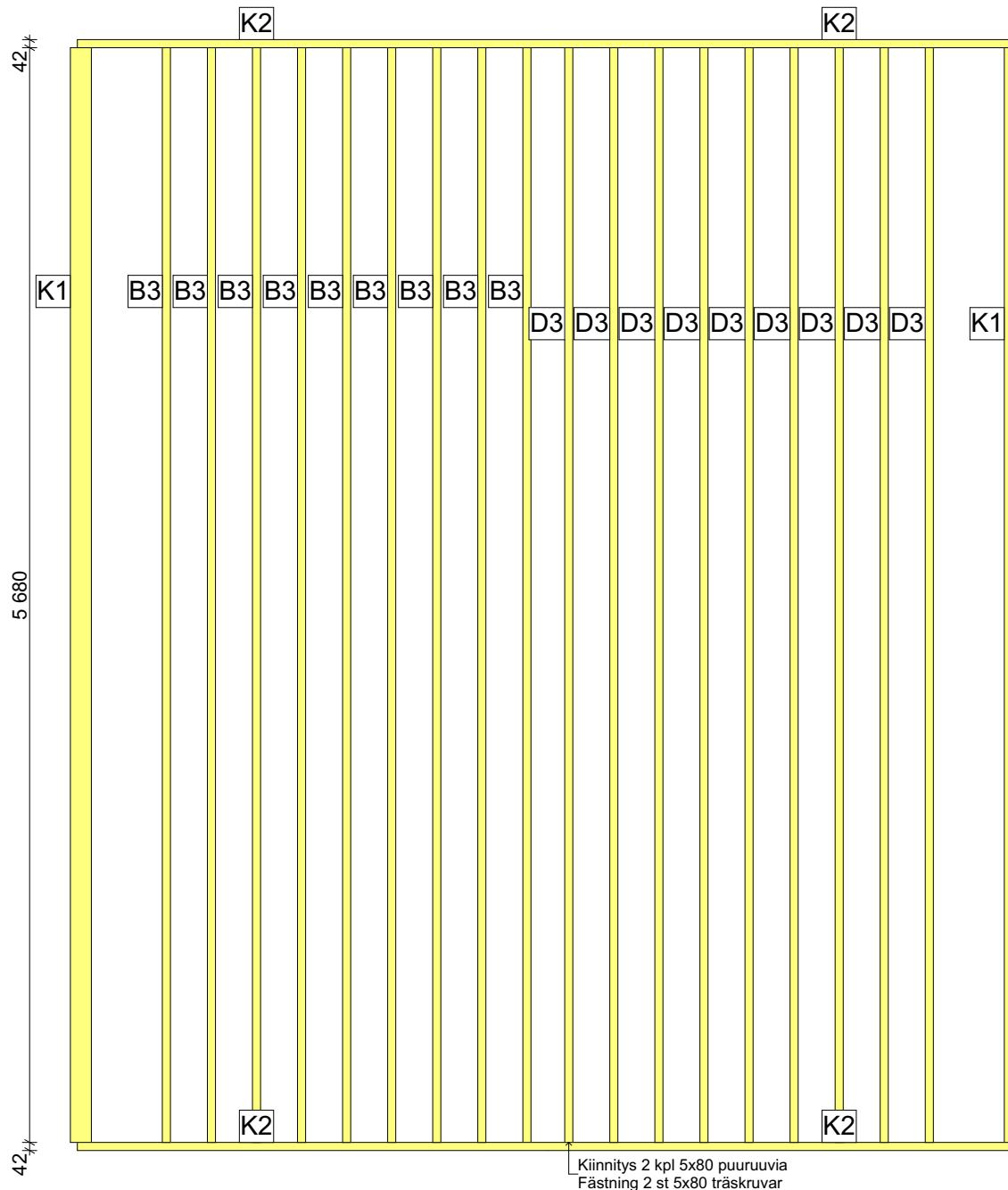
A.18.3.19

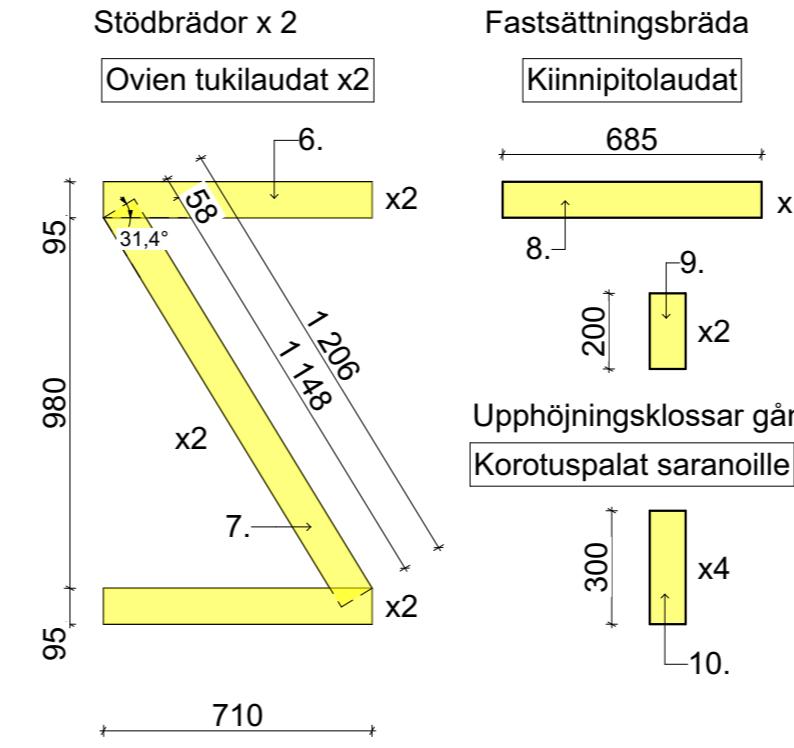
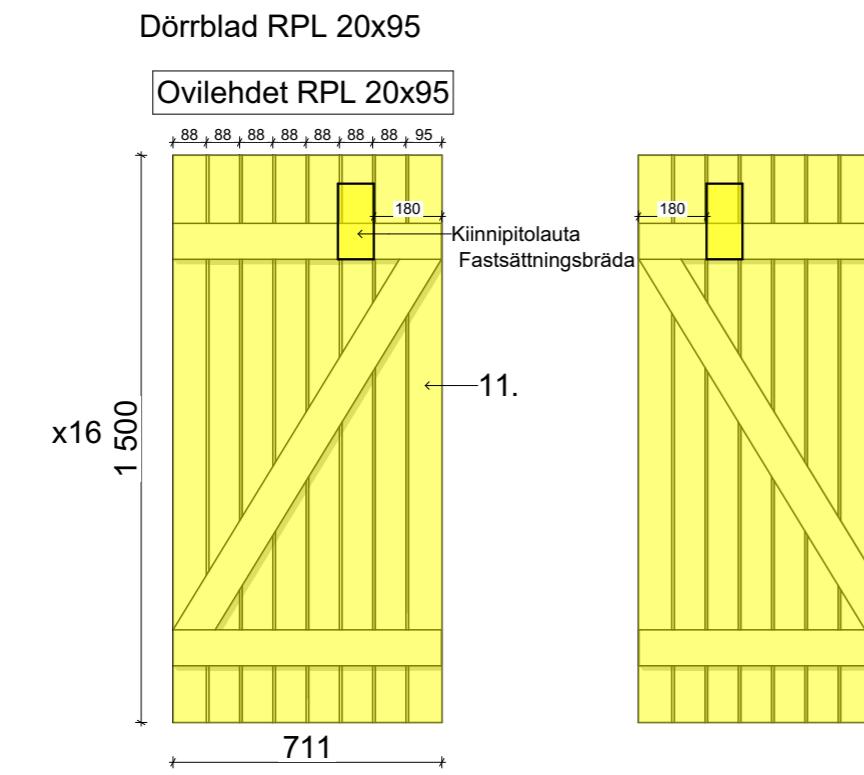

1:20

19.12.2024

1.	43x55	1505	2
2.	43x55	1470	2
3.	20x95	1680	2
4.	20x95	1620	4
5.	20x95	1445	2
6.	20x95	710	4
7.	20x95	1206	2 päät viistetty
8.	20x95	685	1
9.	20x95	200	2
10.	20x95	300	4
11.	RPL 20x95	1500	16

1. Kokoa oven karmi. Kiinnitä nurkista 5x80 puuruuveilla. 2 kpl/nurkka + liima.

2. Kiinnitä oven ulkopuolen pielilaudat karmiin. 4,5x35 puuruuveilla k/k 250 mm + liima.

3. Asenna valmis karmipaketti oviaukkoon. Puukiiloilla voit säätää korkeuden sopivaksi niin, että yläreunaan ei jää rakoa.

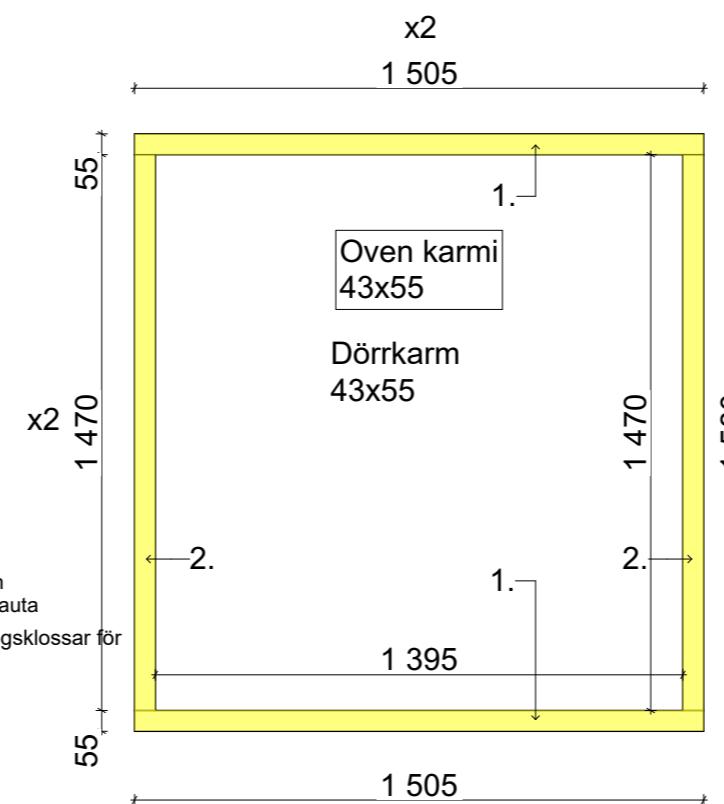
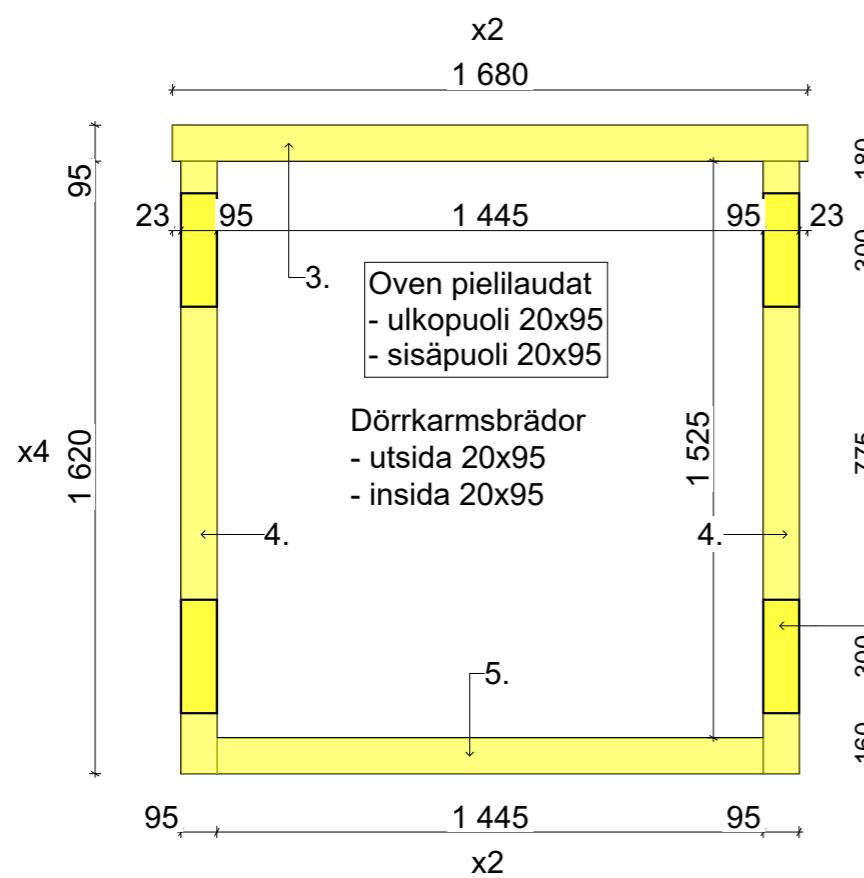
4. Kiinnitä oven sisäpuolen pielilaudat karmiin. 4,5x35 puuruuveilla k/k 250 mm + liima.

1. Sätt ihop dörrkarmen. Fastsättning i hörn med 5x80 träskruvar. 2st / knutar + lim.

2. Fäst dörrens utvärdiga kambräder i karmen med 4,5x35 träskruvar c/c 250mm + lim.

3. Montera det färdiga kamppaketet i dörröppningen. Du kan justera höjden till lämplig nivå med träkilar, så att det blir ingen springa i övrekanten.

4. Fäst kambräder på insidan av dörröppningen med 4,5x35 träskruvar c/c 250mm + lim.

LP Garden

S20

Toimitussisältö / Leveransinnehåll

	Tunnus	Leveys	Korkeus	Pituus	Määrä
	Beteckning	Bredd	Höjd	Längd	Mängd
Seinä A	A1	42	145	4180	1
Vägg A	A2	42	145	422	12
	A3	42	145	300	12
	A4	42	145	422	12
	A5	42	145	4180	1
	A6	42	145	3781	1
	A7	42	145	3313	1
	A8	42	145	2846	1
	A9	42	145	2378	1
	A10	42	145	1910	1
	A11	42	145	1443	1
	A12	42	145	975	1
	A13	42	145	507	1
	A14	42	68	222	1
	A15	42	145	222	13
Seinä B	B1	42	68	5080	1
Vägg B	B2	42	145	5080	12
	B3	42	145	5680	9
Seinä C	C1	42	145	4180	13
Vägg C	C2	42	145	4180	1
	C3	42	145	3781	1
	C4	42	145	3313	1
	C5	42	145	2846	1
	C6	42	145	2378	1
	C7	42	145	1910	1
	C8	42	145	1443	1
	C9	42	145	975	1
	C10	42	145	507	1
Seinä D	D1	42	68	5080	1
Vägg D	D2	42	145	5080	12
	D3	42	145	5680	9
Katto	K1	42	145	5680	2
Tak	K2	42	145	2860	4

Kappaleet yhteenä / Antal toalt **132**

Ovi- ja karmipaketti / Dörr- och karmapaket **2**

4,5 x 35 uppokanta yleisruuvi / Skruv	200
5 x 80 uppokanta yleisruuvi / Skruv	68
Saranat / Gångjärn	8

4,5 x 35 ruuvit / skurvs:

Saranat ja pielilaudat / Gångjärn och karmbräder

5 x 80 ruuvit / skruvs:

Karmin kasaukseen, vinohirsiin ja otsalankkujen
kiinnitykseen / För ihopsättning av karm och
snedtimmer och takfotsbräder